2011. október 29–30., hétvége • LXIX. évfolyam • 254/2. szám, 20+12 oldal • Budapesti kiadás • 220 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Interjú Roman Polanskival, aki nem rágódik a múlton, és nincsenek vágyai

- Hollywoodból igazán csak egy dolog hiányzik neki.
- Nem bánja, ha meg kell szenvedni egy filmért. **Hétvége** →10

„A pénz olvasva jó”
Keresse a hírlapárusoknál, vagy rendelje meg a kiadónál!

Egészségügy Feketelistára kerülnek a jelenleg legális dizájner szerek

Új tiltás a drogok ellen

Egy európai felmérés szerint nem sok magyar fiatal nyúl a dizájner drogokhoz, de a kórházakban nem ezt tapasztalják FOTÓ: REUTERS – GERARDO GARCIA

Danó Anna

Megelőző csapást mér a drogháborúban a kormány, amely az egészségügyi salátatörvényben azt javasolja, hogy ne konkrét hatóanyagokat, hanem teljes vegyületcsoportokat lehessen tiltólistára helyezni. Ezzel megakadályozná a dizájner drogok legális használatát. A bűnüldöző hatóságok jelenleg is lemaradásban vannak a drogokat előállító vegyészekkel szemben, mert elég egy jelentéktelen módosítást végrehajtani a tiltott vegyületen, és lényegében hónapokig szabadon lehet forgalmazni a tudatmódosító szereket. A többnyire nem emberi fogyasztásra szánt termékek – van köztük növényi tápsó, füstölőként kínált „biozöld” – az interneten vagy speciális kávézókban könnyen és legálisan hozzáférhetők. A hatóságok pedig tehetetlenek, hiszen elvben semmi sem tiltja a forgalmazásukat vagy fogyasztásukat, miközben jóval veszélyesebbek a hagyományos kábítószereknél, tapasztalatok híján hatásuk kiszámíthatatlan.

A kormányzat a tervezett jogszabály-módosítással szinte azonnal kilenc vegyületcsoportot (például MDPV, methylone, butilon, 4-FA, 4-MEC, JWH) helyezne fel a pszichoaktív szerek listájára. Egy kormányrendelet engedélyhez kötné, és kizárólag kutatási, illetve rendészeti vagy ipari célra engedné az ilyen szerek forgalmazását és tartását. Azaz a terjesztők készletei ezt követően lefoglalhatók és elkobozhatók lesznek. Lehetőséget kapnak majd a hatóságok arra is, hogy akár próbavásárlással is lecsapjanak a terjesztőkre.

Szakemberek szerint a dizájner drogokkal kapcsolatos szigorítás azért nagyon fontos lépés, mert évente nagyjából megduplázódik az újonnan megjelenő legális készítmények száma, csak 2005 óta 115 új drog bukkant fel a piacon.

A legális dizájner drogok fogyasztása a legutóbbi Eurobarométer-felmérés szerint Írországban a leggyakoribb, itt a fiatalok 16 százaléka vallotta azt, hogy fogyasztott már ilyen szert. Az Egyesült Királyságban, Lettországban és Lengyelországban tíztíz százalék, míg Magyarországon a fiatalok két százaléka állította magáról, hogy fogyasztó. Ez utóbbit azonban a kutatók maguk sem nagyon hiszik, mert más adatokból az derül ki, hogy Magyarország szinte elosztóközpontjává vált Európának. Ezek a szerek olcsók, 2000-3000 forintért elérhető egy adag, és a hagyományos kábítószerekkel ellentétben nincs lebukásveszély.

Lapunknak *Zacher Gábor* toxikológus, a fővárosi Péterfy Sándor Utcai Kórház főorvosa elmondta: az osztályra kerülő, sürgősségi ellátásra szorulók 90 százaléka dizájner drogot fogyaszt, júniustól szeptemberig 300 MDPV-t fogyasztót kezeltek. A szabadon megvásárolható szer kétszázszor „ütősebb”, mint a tiltott szernek minősülő marihuána. Arról nem is szólva – mondja –, hogy sokaknál okoz súlyos szövődményeket, például szívbelhártya-gyulladást, gombás tüdőtályogot. Zacher Gábor szerint a dizájner drogok esetében a legnagyobb veszélyt az jelenti, hogy hosszú távú hatásai nem ismertek, sőt sokszor a megfelelő dózisról sincs tudomása a használónak, könnyen túladagolhatók. Az új drogok és alapanyagaik előállítói akár évekig is legálisan láthatják el a világot új pszichoaktív szerekkel, feltéve, hogy nem emberi fogyasztásra kínálják termékeiket. A harc ellenük azért is nehéz Magyarországon, mert a bevizsgálás és a listára vétel hazánkban jelenleg fél-egy évet vesz igénybe. Így a megjelenés, az észlelés, az elemzés és a tiltás közötti időszakban akár rendkívül veszélyes szerek terjesztői is biztonságban vannak.

Nagykanizsáról indulva kényszerűségből a sarkkörön túl találta meg boldogulását Karosi Zoltán, aki ott háziorvos, ahová csak a legbátrabbak merészkednek. **Hétvége** →6–7

Gyurcsány Ferenc: Sok vívódás után megérkeztem

A volt kormányfő szerint jó lenne, ha 2014-ben megállapodás fogná össze a demokratikus ellenzéket és a civil mozgalmakat Orbán Viktor leváltására. →6

SZIGORÍTJÁK AZ URNÁK HAZAVITELÉT

Bemutatta új járműveit a Budapesti Temetkezési Intézet. A pénztelenség miatt egyre többen már otthon őrzik a hamvakat, de jövőre szigorítják ennek szabályait. Nyilvántartásba vennék az urnák helyét, és lehetővé kellene tenni, hogy a rokonok leróhassák kegyeletük. →4

FOTÓ: MTI – SZIGETVÁRY ZSOLT

ÖTÖDIK HASÁB

Pulitzer

Joseph Pulitzer ma száz éve halt meg, nyugszik békében, de Pulitzer József mondandója élőbb, mint valaha. A világ egyik legnagyobb hatású újságszerkesztője, aki Makóról indulva az amerikai sajtó egyik legnagyobb személyiségévé vált, azt írta: „Egy életrevaló, elfogulatlan, közszellemtől áthatott sajtó, amely megfelelő felkészültségénél fogva tudja, mi a helyes út, s van bátorsága annak hirdetésére, fenntarthatja a morált, amely nélkül a demokratikus kormányzás is képmutatássá aljasulna. Egy cinikus, mások zsoldjába szegődő, demagóg sajtó idővel magát a népet is erre a szintre züllesztheti le.”

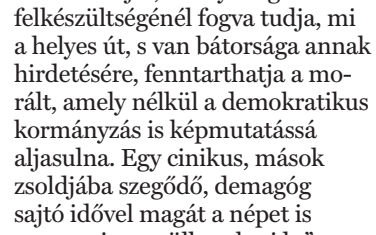
Ő maga az amerikai elnökkel is perre ment az igazáért. Nyert. Azt akarta, hogy a szakma is nyerjen. Végrendeletében egyetemi újságíró szakra és díjra szolgáló alapítványt tett. A Pulitzer-díjat csak azt követően adhatták ki, hogy az első évfolyam végzett. A díj híresebb lett még nála is.

Családjának kizárólagos engedélyével Magyarországon is oszthatnak nevét viselő emlékdíjat.

Lenne minek nekimennie most Joseph Pulitzernek. Úgy fest, hogy az utóbbi időkben komoly hátrány Pulitzer-díjazottnak lenni. 2004-ben például Mong Attilát jutalmazta a zsűri. Az újságíró nemrég a sajtószabadság melletti „csendes” kiállása miatt kényszerült távozni a közrádióból. 2009-ben Krizsó Szilvia lett emlékdíjas azért a köztévés műsorért, amelyből most kiszorult. Ha több helyünk lenne, folytatnánk a sort.

Nem szipogva, megrendülve. Pulitzer egy nyári napon, vagy 120 éve, New Yorkban délben ment a munkahelyére. Meglepetten fordult titkárához: fényes nappal ilyen sötétség? Süt a nap, szerkesztő úr. Lehetetlen. De bizony. Így derült ki, hogy megvakult. És csinálta tovább. *(A szerk.)*

Vélemény

Válás után

Nagy N. Péter szerint a szocialisták nem mehetnek arra, amerre eddig, mert éppen azt vesztették el, ami eddig az erejük volt. →11

Félnek Attilától

Megyesi Gusztáv szerint puha a kormány a Kossuth tér átalakításában, csinálhatna ott hulladéklerakót is. →11

9 770133 175067 11254